

VÄRLDSVATTENDAGEN
22 MARS

Sammanfattning och resultat av Världsvattendagen 2008

Susanne Paul, samordnare av VVD08

Sammanfattning och resultat av Världsvattendagen 2008

Inledning

Onsdagen den 19 mars och lördagen den 22 mars (påskafton) firades världsvattendagen runt om i Sverige. Det anordnades 13 officiella aktiviteter spridda från Helsingborg i söder till Umeå i norr, totalt sex platser. Över 2 700 aktiva deltagare har lärt sig om och roat sig med vatten under firandet av världsvattendagen. Av dessa är ca 2 100 elever från både grundskolan och gymnasieskolan. Över 70 personer har engagerat sig och arbetat för aktiviteter under dagarna. Det är tydligt att det finns ett stort intresse för vattenfrågor och informationsmaterial om vatten inom svenska skolan. Vårt informationspaket, Vattenpaketet som lanserades i samband med världsvattendagen (1 mars 2008) har idag fler än 450 registrerade användare, främst lärare från förskoleklass till gymnasiet och dagligen tillkommer användare. Årets världsvattendag uppmärksammades i media med sju tidningsartiklar, en radionotis och ett tv-inslag.

Bakgrund och syfte

SHR är ett svenskt hydrologiskt samarbetsorgan med det övergripande syftet att främja hydrologisk forskning och utbildning samt att verka för att hydrologiska kunskaper och forskningsresultat kommer hela samhället till godo.

Utifrån detta syfte samordnade SHR för första gången firandet av världsvattendagen 2006. Den 22 mars utnämndes till världsvattendagen genom en resolution som antogs av FN:s generalförsamling den 22 februari 1993. Resolutionen var en följd av Riokonferensen 1992 och målen överensstämmer med kapitel 18 i Agenda 21. Tanken med en världsvattendag är att uppmärksamma vår gemensamma naturresurs vatten med seminarier, diskussioner och andra aktiviteter. Världsvattendagen ingår i "Vatten för livet", världsvattendekaden 2005 – 2015. IHPIOC-kommittén, en svensk del av FN-systemet, har givit SHR mandat att samordna världsvattendagen i Sverige.

Världsvattendagen 2008

I år var det tredje året i rad som SHR samordnade världsvattendagen den 22 mars. Årets världsvattendag sammanföll med påskafton och därmed utsåg en alternativdag den 19 mars. "Hygien och hälsa" ("Sanitation") var tema för år 2008, som även har utsetts till "The International Year of Sanitation" – "Det internationella året för hygien och hälsa". Susanne Paul ansvarade för samordningen av världsvattendagen.

Vattenpaketet

Inför världsvattendagen 2008 utvecklades ett informationspaket om vatten. Målgruppen för användning av vattenpaketet är främst gymnasielärare, men även lärare i de yngre åren. Materialet kan även vara användbart för arbetet med vattenfrågor i andra sammanhang, t.ex. studiecirklar, där det finns intresse att öka förståelse för vattnets roll i naturen och samhället, och hur människan kan utnyttja, skydda och påverka vattnet. Vattenpaketet kan användas i samband med världsvattendagen och andra aktiviteter.

Sedan den 1 mars 2008 finns en testversion av informationspaketet, Vattenpaketet tillgänglig för gratis nedladdning på världsvattendagens webbplats. Användare registrerar sig och får inloggningsuppgifter via e-post och kan därefter

komma åt materialet för nedladdning. Olika vattenfrågor behandlas i fem olika moment, som vardera består av bildspel, bildspel med handledning och fördjupningstext. En ytterligare del i informationspaketet ger tips på vattenexperiment, rollspel, hemuppgifter och andra vattenaktiviteter. I efterhand kompletteras Vattenpaketet med ett moment om året tema hygien och hälsa.

Vattenpaketet marknadsfördes med digitalt utskick till skolorna runt om i Sverige. Informationsansvarige i varje kommun ansvarade för att informationen kom fram till lärare i skolverksamheten. Till och med dagens datum (080601) har fler än 450 personer registrerat sig som användare, vilket visar på att det finns ett stort intresse för vattenfrågor i svenska skolan. Spridningen av användare är stor både nationellt, från söder till norr, och över skolstadierna, från förskoleklasslärare till gymnasielärare. En uppföljning kommer att göras för att ta in synpunkter, utifrån vilka Vattenpaketet kommer att omarbetas inför världsvattendagen 2009.

SHRs samordning

SHRs samordning bestod främst av att kontakta potentiella arrangörer, aktivt stödja intresserade arrangörer med idéer och tips, förmedling av kontaktuppgifter och en del material, t.ex. informationsfoldrar om SWHs Juniorvattenpriset, samt viss marknadsföring.

Arrangemang i Sverige

Helsingborg

- Vattenutställning "Världens vatten" för elever i årskurs 5, Helsingborgs stad avdelning Miljöverkstaden, NBV och UNICEF

Skåne

- Teckningstävling "Vatten är livet" för elever i årskurs 4, Länsstyrelsen i Skåne län

Norrköping

- Seminarium och utställning för gymnasieelever, SMHI
- "Kom och provsmaka olika vatten!" (informationsbord på varuhus) Norrköping Vatten AB, Norrköpings Agenda-21 kontor och Unicef Norrköping

Stockholm

- Seminarium, Swedish Water House (SHR)
- Föredrag om aktuella vattenfrågor, KTH och Stockholm universitet
- Firande av världsvattendagen, Aquaria Vattenmuseum och Stockholm universitet

Uppsala

- Öppna föreläsningar, Uppsala vattencentrum
- Vattenfestival för elever i årskurs 4 och 5, Fyrishov och Uppsala vattencentrum
- Pumphuset extra öppet, Uppsala kommun
- Studiebesök för skolklasser på Gränby vattenverk, Uppsala kommun

Umeå

- Firande av världsvattendagen, Umeå simhall, Umeå universitet, Umeva och NBV.
- Vattenutställning, NBV
- Exponerade böcker om vatten och miljö, Stadsbiblioteket barnavdelningen

Mediala inslag om Världsvattendagen

Tidningar

1. Dagens Nyheter 22/3
2. Göteborgs Posten 20/3
3. Uppsala Nya Tidning 20/3
4. Västerbottens Kuriren 27/3
5. Västerbottens Folkblad 27/3
6. Ystad Allehanda 31/3
7. Norrköpings Tidningar 20/3

Radio

1. Lokalradio i Skåne notis från tidningarnas telegrambyrå (TT)

Tv

1. 24nt Television

Nätverk kring VVD08

Aquaria vattenmuseum, www.aquaria.se

Fyrishov www.fyrishov.se

Kungliga tekniska högskolan, KTH, www.kth.se

Länsstyrelsen Uppsala län, www.c.lst.se

Medley Umeå simhall, www.medley.se/umeasimhall

Miljöverkstaden,

<http://www.helsingborg.se/templates/SubMain.aspx?id=8032&epslanguage=SV>

Norrköpings kommun, Agenda 21-kontor, <http://www.norrkoping.se/miljo-natur/agenda21/>

Norrköpings vatten AB, <http://www.norrkoping.se/miljo-natur/vatten/>

Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet, NBV, www.nbv.se

SMHI, www.smhi.se

Stockholm International Water Institute, www.sivi.org

Stockholm universitet, www.su.se

Sveriges lantbruksuniversitet, SLU, www.slu.se

Swedish Water House, www.swedishwaterhouse.se

Unicef Norrköping, www.unicef.se

Umeva, www.umeva.se

Umeå FN-förening, www.umeafn.org

Umeå simsällskap, www.umesim.com

Umeå stadsbibliotek

Umeå universitet, Institutionen för Ekologi, Miljö och Geovetenskap, www.emg.umu.se

Uppsala kommun, www.uppsala.se

Uppsala stadsbibliotek

Uppsala vattencentrum, www.uvc.uu.se

Uppsala universitet, Institutionen för geovetenskaper, www.geo.uu.se

Avslutande kommentar från samordnare av Världsvattendagen 2008

Det finns flera skäl att vara nöjd med världsvattendagen 2008 och de insatser som har gjorts i landet utifrån rådande förutsättningarna, d.v.s. att den officiella världsvattendagen (22 mars) inträffade på under påskhelgen, och på självaste påskafton. Samtliga aktiviteter under årets världsvattendag har arrangerats utifrån

engagemanget att erbjuda ett specifikt firande av vår gemensamma naturresurs vatten, vilket visar på ett gediget intresse för vattenfrågor i Sverige.

Inför nästa års världsvattendag finns tre olika beprövade arrangemang som kan fungera som föredömen och mallpaket: gymnasieklasser bjuds in till seminarium med t.ex. utställning eller rundvandring, öppna föreläsningar och utställningar för allmänheten på stadsbibliotek och grundskoleklasser bjuds in till vattenfestival på äventyrsbad eller simhallar. Inför världsvattendagen kontaktades många potentiella arrangörer, varav många är intresserade att delta i firandet nästa år. Tiden var för många för knapp för att delta i årets världsvattendag.

Jag vill därmed betona vikten av att påbörja planeringsarbetet och samordningen av aktiviteter tidigt för att kunna nyttja den potential det finns i och med mallpaketen att få flera arrangörer med i firandet, och att göra en uppföljning av intresserade, nya som gamla, arrangörer. En handbok för arrangörer innehållande praktiska tips och angiven alternativdag och svensk översättning av temat bör vara tillgänglig på webbplatsen i början av hösten 2008.